

VALTIONEUVOSTON ASETUS VUODELTA 2025 MAKSETTAVASTA POHJOISESTA TUESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 9 §:N MUUTTAMISESTA

Yleistä

Maa- ja puutarhatalouden tukijärjestelmä muodostuu Euroopan unionin kokonaan rahoittamista suorista tuista, osarahoittamista luonnonhaittakorvauksesta ja maatalouden ympäristökorvauksesta sekä EU:n tukijärjestelmiä täydentävistä kansallisista tuista. Pohjoiseen tukeen oikeuttavilla C-tukialueilla Keski- ja Pohjois-Suomessa keskeisin kansallisen tuen tukimuoto on pohjoinen tuki. Lisäksi pohjoisen tuen alueella maksetaan eräitä muita kansallisia tukia, kuten mehiläistalouden tukea.

Suomen liittymissopimuksen 142 artiklan mukaisesti Euroopan komissio, jäljempänä *komissio*, on antanut Suomelle luvan myöntää pitkäaikaisia kansallisia tukia sen varmistamiseksi, että maataloutta ylläpidetään pohjoisilla alueilla. Pohjoista tukea myönnetään erityisesti perinteisen alkutuotannon ja jalostuksen ylläpitämiseksi, maataloustuotteiden tuotannon, kaupan ja jalostuksen rakenteiden parantamiseksi, kyseisten tuotteiden markkinoille saattamisen helpottamiseksi ja ympäristönsuojelun ja maaseudun säilyttämisen varmistamiseksi.

Pohjoisen tuen maksaminen perustuu komission liittymissopimuksen 142 artiklan perusteella antamiin pohjoisen tuen päätöksiin. Vuonna 2025 tukea maksetaan Euroopan komission pohjoista tukea koskevan päätöksen C(2021)8773 perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella 20/2025 on säädetty, että maidon tuotantotukea voitiin myöntää hakijalta vuonna 2025 markkinointiin ostetusta ja hyväksytystä maidosta tai maidon suoramyynnistä enintään 171,2 miljoonaa euroa.

Vuodelta 2025 maksettavasta pohjoisesta tuesta annetun asetuksen tukitasot perustuivat syksyllä 2024 tehtyyn arvioon tukikelpoisista määristä. Toteutuneet tukikelpoiset määrät mahdollistavat lopullisten tukimäärien korotukset 0,2–0,5 sentiltä litralta, joka olisi tukialueesta riippuen 0,1 senttiä litraa kohti matalampi tai korkeampi tai sama kuin vuonna 2024 lopullinen vahvistettu tukitaso.

Toimivalta valtioneuvostolle on asiassa osoitettu maa- ja puutarhatalouden tuista annetun lain (1559/2001) 4 § 2 momentissa, 7 § 1 momentissa ja 10 § 6 momentissa. Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen vuodelta 2025 maksettavasta pohjoisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 9 §:n muuttamisesta.

Muutosehdotukset

Vuodelta 2025 maksettavasta pohjoisesta tuesta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että myönnettävän tuen kokonaismäärä vastaisi sille asetusta enimmäismäärää. Tällöin tukitasot 1.1.-31.12.2025 olisivat seuraavat:

Tukialue	1.1.-31.12.2025 senttiä/litra
C1	8,8
C2	9,6
C2 pohjoinen ja tukialueiden C saaristoalueet	10,6
C3 alue P1	13,6
C3 alue P2	15,3
C3 alueet P3 ja P4	17,9
C4 alue P4	22,8
C4 alue P5	32,0

Asetusluonnoksesta on pyydetty lausuntoa valtiovarainministeriöltä, Ruokavirastolta, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten Maaseutu- ja energia -yksiköiltä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:ltä, ProAgria Keskusten Liitto ry:ltä ja Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä. Valtiovarainministeriöllä, Ruokavirastolla ja ProAgria Keskusten Liitto ry:llä ei ollut asetuserinnoksesta lausuttavaa. SLC rf kannatti asetusmuutosta lausunnossaan.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 4 päivänä maaliskuuta 2026.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia verrattuna valtioneuvoston asetuksella 20/2025 päätettyyn määrärahan käyttöön. Valtion talousarvion momentilla 30.20.40 (maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki) on vuonna 2025 osoitettu varat yhteensä 350,00 miljoonan euron suuruiseen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen. Määrärahasta 4,00 miljoonaa euroa on varattu tukien täytäntöönpanoon liittyvien, ennakoitujen tukimenekin ylittävien, tukien ja tukitasojen muutostarpeisiin. Lisäksi käytössä on vuodelta 2024 siirtynyt momentin määrärahaa. Määräraha on otettu huomioon maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentin jakoehdotusta laadittaessa. Muut momentilta 30.20.40 rahoitettavat kohteet huomioon ottaen määrärahan arvioidaan riittävän ehdotettuun tarkoitukseen.